

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Regio

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGBI-DR / 16180267

Datum 14 december 2016
Betreft Rapport Sweco ongelijkmatige bodemdaling landbouwpercelen en
planning onderzoek meetinstrumenten aardbevingen

Geachte Voorzitter,

Op 1 augustus 2016 hebben de leden Jan Vos en Van Dekken (beiden PvdA) schriftelijke vragen gesteld over een onderzoek van Sweco naar de oorzaak van ongelijkmatige verzakkingen in landbouwgrond in het Groningse gaswinningsgebied (kenmerk 2016Z15064). In antwoord hierop heb ik op 18 augustus 2016 aangegeven dat dit onderzoek nog niet was afgerond, en dat ik uw Kamer inhoudelijk zou informeren zodra dit wel het geval is. Inmiddels is het onderzoek afgerond en gepubliceerd op de website van de opdrachtgever, de Commissie Bodemdaling¹.

Op twee locaties in het gaswinningsgebied – één locatie bestaand uit klei op veen en de ander bestaand uit klei – is een aantal percelen uitgebreid onderzocht. De hoofdconclusie is dat de ongelijkmatigheid in de bodemdaling op deze onderzoekslocaties niet door compactie als gevolg van gaswinning wordt veroorzaakt. Ook wordt de ongelijkmatigheid in de bodemdaling door verweking (door geïnduceerde aardbevingen) niet aannemelijk geacht. Als meest aannemelijke oorzaken van de aangetoonde ongelijkmatige bodemdaling worden in het onderzoek genoemd: slootdemping, drainage, peilbeheer, oxidatie en krimp van veen en andere vormen van samendrukking van ondiepe bodemlagen.

Het onderzoek van Sweco is specifiek gericht op het optreden van ongelijkmatige bodemdaling in landbouwpercelen en uitgevoerd in opdracht van de Commissie Bodemdaling. LTO Noord is betrokken geweest bij de begeleiding van het onderzoek. De Commissie Bodemdaling en LTO Noord hebben aangegeven zich te kunnen vinden in de uitkomsten van het onderzoek en dat het onderzoek een gedegen rapport heeft opgeleverd.

Voorts bericht ik uw Kamer dat de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) mij heeft geïnformeerd dat het onderzoek naar meetinstrumenten om aardbevingen en de gevolgen hiervan te meten en te monitoren (aangekondigd in het

¹ <http://www.commissiebodemdeling.nl/files/SWNL0191333-D4rapp%20Pilots%20bodemdeling%20aardbevingsgebied%20Groningen-geanonimiseerd.pdf>

Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2016-2020²) helaas meer tijd kost dan voorzien. Er zijn reeds belangrijke stappen gezet: het bestaande meetnet en de informatiebehoefte – welke informatie dient een onafhankelijk meetnet op te leveren – zijn in kaart gebracht. De verschillenanalyse en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen kosten echter meer tijd dan oorspronkelijk voorzien. Het onderzoek zal in het voorjaar van 2017 worden opgeleverd.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

² Bijlage bij brief 33 529, nr. 212